

## Nieuwe Gracht 124



## Gezondheidszorg

Een groot bakstenen gebouw met een opvallend grote hoge trap voor de ingang. Dit was het vroegere gebouw van de Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheids Dienst (GG en GD) in Haarlem. Vandaag de dag zijn in het gebouw meerdere bedrijven en instanties gehuisvest, zoals Pot en Jonker advocaten.

Na aanvankelijk op verschillende adressen in Haarlem te zijn gevestigd, kreeg de in 1918 opgerichte GGD in 1937 haar eigen gebouw aan de Nieuwe Gracht.

De Nieuwe Gracht werd in de 17<sup>de</sup> eeuw aangelegd als uitbreiding van de toenmalige nog ommuurde stad. De Kruispoort en de Janspoort, alsmede de stadsmuren werden hiervoor gesloopt. De gracht werd in eerste instantie Herengracht genoemd en moest een deftige gracht met grote huizen worden. Met de aanleg ontstond een nieuwe buurt met veel groen zoals het Ripperda- en Kenaupark.

Van het GG en GD gebouw kan ik mij nog wel herinneren dat ik daar als kind moest worden ingeënt; doodeng. Later ben ik er nog wel geweest voor sportkeuringen. Die hoge trap had wel iets. Die maakte al zoveel indruk dat de afbeelding van *Hygiea* volkomen aan mij voorbij ging.

Die afbeelding kun je zien bovenaan de trap aan de rechts van de toegangsdeur. De in steen uitgehakte godin *Hygiea* wordt bovenin vergezeld door het Haarlemse stadswapen en onderaan met een kleine afbeelding van de Grote Kerk of Sint Bavo. Ook is het Spaarne te zien en ook nog de Amsterdamse Poort.

*Hygiea* is één van de dochters van Asklepios, de god van de geneeskunde en genezing en Epione, de godin van de gezondheid, properheid en hygiëne. Zoals te verwachten heel toepasselijk op het moment dat dit gebouw door de GG en GD Haarlem in 1937 in gebruik werd genomen.

De Grieken vereerden *Hygiea* als een machtige godin die waakte over de gezondheid van de mensen. Zij wordt vaak afgebeeld met een schaal in haar rechterhand. Die zie je hier ook; vanaf haar borst kronkelt een slang (Esculaap) langs haar arm om uit de schaal te drinken. De schaal is later een symbool geworden voor apothekers.

Overigens wordt de naam van de godin in Wikipedia geschreven als Hygieia en niet zoals op de afbeelding Hygiea. Het is ook een moeilijke naam .....



Bron: Wikipedia (CC-BY-SA licentie)